

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

ZALECENIA

RADA

ZALECENIE RADY

z dnia 22 kwietnia 2013 r.

w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży

(2013/C 120/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Obecne inwestycje w kapitał ludzki, którym są młodzi Europejczycy, przyniosą długoterminowe korzyści i przyczynią się do trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Unia będzie mogła czerpać zyski z posiadania aktywnej, innowacyjnej i wykwalifikowanej siły roboczej i równocześnie uniknie bardzo wysokich kosztów – obecnie szacowanych na 1,2 % PKB – związanych z istnieniem zjawiska młodzieży niepracującej, niekształcącej się ani nieszkolącej (tzw. młodzież NEET).
- (2) Kryzys wyjątkowo mocno dotknął młodych ludzi. Są oni grupą szczególnie podatną na zagrożenia, ponieważ przechodzą z jednego etapu życia do drugiego, brakuje im doświadczenia zawodowego, czasem posiadają nieodpowiedni stopień wykształcenia lub wykszolenia, często objęci są ograniczoną ochroną socjalną, dysponują niewielkimi środkami finansowymi, a także uzyskują niepewne warunki zatrudnienia. Młodym kobietom częściej grożą niskie zarobki i niepewne warunki zatrudnienia, natomiast młodym rodzicom, przede wszystkim młodym matkom – brak odpowiednich środków pomagających godzić życie zawodowe z prywatnym. Ponadto niektóre młode osoby znajdują się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub są zagrożone dyskryminacją. Potrzebne są zatem odpowiednie środki wsparcia, przy czym uznać należy, że to na samych młodych ludziach spoczywa odpowiedzialność za poszukiwanie sposobu na aktywność gospodarczą.
- (3) W całej Unii 7,5 mln młodych osób, czyli 12,9 % młodych Europejczyków w wieku od 15 do 24 lat, nie pracuje, nie kształci się ani nie szkoli. Wiele ma najwyżej wykształcenie średnie I stopnia i wcześniej kończy kształ-

cenie lub szkolenie. Ponadto wiele jest migrantami lub wywodzi się ze środowisk znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. Termin „młodzież NEET” dotyczy różnych podgrup młodzieży, mających zróżnicowane potrzeby.

- (4) 30,1 % osób bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat w Unii jest bezrobotnych przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. Ponadto coraz więcej młodych osób nie poszukuje zatrudnienia aktywnie, co może sprawić, że pozostaną bez strukturalnego wsparcia pomagającego wrócić na rynek pracy. Badania pokazują, że bezrobocie wśród młodzieży może doprowadzić do trwałych negatywnych następstw, takich jak zwiększone ryzyko bezrobocia w przyszłości, mniejsze zarobki, utrata kapitału ludzkiego, zjawisko dziedziczenia ubóstwa czy mniejsza motywacja do zakładania rodziny, co grozi nasileniem się negatywnych tendencji demograficznych.
- (5) Termin „gwarancja dla młodzieży” oznacza sytuację, gdy młodzi ludzie w terminie czterech miesięcy od uzyskania statusu osoby bezrobotnej lub od zakończenia kształcenia formalnego otrzymują dobrej jakości ofertę pracy, dalszego kształcenia, przygotowania zawodowego lub stażu. Oferta dalszego kształcenia może obejmować także dobrej jakości programy szkoleniowe prowadzące do uzyskania uznawanych kwalifikacji zawodowych.
- (6) Gwarancja dla młodzieży przyczyniłaby się do realizacji trzech celów strategii „Europa 2020”: aby 75 % osób w wieku od 20 do 64 lat miało zatrudnienie, aby odsetek uczniów wcześniej kończących naukę spadł poniżej 10 % oraz aby liczba osób doświadczających ubóstwa i wykluczenia społecznego zmniejszyła się o co najmniej 20 milionów.
- (7) W wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich, przyjętych przez Radę w decyzji 2010/707/UE ⁽¹⁾ z dnia 21 października 2010 r., zwłaszcza w wytycznych 7 i 8, zaapelowano do państw członkowskich o wsparcie integracji młodych ludzi na

⁽¹⁾ Dz.U. L 308 z 24.11.2010, s. 46.

rynku pracy oraz o udzielenie im pomocy, zwłaszcza młodzieży niepracującej, niekształcącej się ani nieszkolącej – we współpracy z partnerami społecznymi – w znajdowaniu pierwszego miejsca pracy, w zdobywaniu doświadczenia zawodowego lub możliwości dalszego kształcenia i szkolenia, w tym przygotowania zawodowego, a także o podejmowanie szybkich działań, w momencie gdy młodzi ludzie uzyskują status osoby bezrobotnej.

- (8) Już w 2005 roku, gdy Rada przyjęła wytyczne dla polityki zatrudnienia państw członkowskich w decyzji 2005/600/WE⁽¹⁾ z dnia 12 lipca 2005 r., Rada ustaliła, że „w przypadku młodzieży każda osoba bezrobotna powinna otrzymać ofertę ponownego zatrudnienia przed upływem sześciu miesięcy pozostawania bez pracy”. W decyzji 2008/618/WE z dnia 15 lipca 2008 r. dotyczącej wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich⁽²⁾ Rada ograniczyła ten okres dla młodych osób kończących naukę do „nie więcej niż czterech miesięcy”.
- (9) W rezolucji z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie wspierania dostępu młodzieży do rynków pracy, poprawy statusu osób odbywających staże i praktyki zawodowe⁽³⁾ Parlament Europejski zaapelował do Rady i Komisji o przedstawienie projektu Europejskiej gwarancji na rzecz młodzieży, zapewniającej każdej młodej osobie w Unii prawo do oferty zatrudnienia, nauki zawodu lub dodatkowego szkolenia bądź zatrudnienia połączonego ze szkoleniem po okresie bezrobocia nieprzekraczającym 4 miesięcy.
- (10) W komunikacie pt. „Mobilna młodzież” z dnia 15 września 2010 r. Komisja zachęcała państwa członkowskie do wprowadzenia gwarancji dla młodzieży, jednak jak dotąd zrealizowane to zostało w bardzo ograniczonym zakresie. W niniejszym zaleceniu należy ponownie podkreślić potrzebę dążenia do tego celu przez państwa członkowskie, przy jednoczesnym zapewnieniu pomocy w opracowywaniu, wdrażaniu i ocenie takich systemów gwarancji dla młodzieży.
- (11) W konkluzjach z dnia 17 czerwca 2011 r. w sprawie promowania zatrudnienia młodzieży w celu realizacji założeń strategii „Europa 2020” Rada zwróciła się do państw członkowskich o podjęcie szybkiego działania, polegającego na zaoferowaniu młodzieży niepracującej, niekształcącej się ani nieszkolącej, w tym osobom przedwcześnie kończącym naukę, dalszego kształcenia, (ponownego) szkolenia lub środków aktywizacyjnych. Dzięki temu osoby te miałyby jak najszybciej wrócić do kształcenia, szkolenia lub na rynek pracy, a zagrożenie ubóstwem i wykluczeniem społecznym miałyby zmaleć. Rada uznała, że segmentacja rynku pracy może mieć niekorzystny wpływ na młodych ludzi i zwróciła się do państw członkowskich o przeciwdziałanie temu zjawisku.
- (12) W zaleceniu Rady z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie polityk na rzecz ograniczania zjawiska przedwczesnego kończenia nauki⁽⁴⁾ szczególną uwagę poświęcono opracowaniu kompleksowych, międzysektorowych strategii,

które byłyby oparte na danych i w których przewidziano by środki mające skłonić osoby przerywające naukę do jej ponownego podjęcia oraz zacieśnić związki między systemami kształcenia i szkolenia a sektorem zatrudnienia. Parlament Europejski poparł to podejście, przygotowując budżet na 2012 rok, i zwrócił się do Komisji o podjęcie działań przygotowawczych wspierających tworzenie gwarancji dla młodzieży w państwach członkowskich.

- (13) W ramach pakietu na rzecz zatrudnienia, zaproponowanego w komunikacie z dnia 18 kwietnia 2012 r. pt. „W kierunku odnowy gospodarczej sprzyjającej zatrudnieniu” Komisja zaapelowała do państw członkowskich, partnerów społecznych i innych zainteresowanych stron o aktywną mobilizację w celu stawienia czoła aktualnym wyzwaniom w dziedzinie zatrudnienia występującym w Unii, a zwłaszcza bezrobociu wśród młodzieży. Komisja zwróciła uwagę na znaczny potencjał zatrudnieniowy zielonej gospodarki, opieki zdrowotnej i społecznej oraz sektora technologii informacyjno-komunikacyjnych i mając to na względzie, wydała trzy towarzyszące plany działań. Następnie, w komunikacie z dnia 10 października 2012 r. w sprawie silniejszego przemysłu europejskiego na rzecz wzrostu i ożywienia gospodarczego, Komisja zwróciła także uwagę na sześć obiecujących priorytetowych dziedzin z zakresu innowacyjności przemysłowej, pomagającej przechodzić na niskoemisyjną, zasobooszczędną gospodarkę. W ramach pakietu na rzecz zatrudnienia Komisja podkreśliła też, że ważną rolę – również w odniesieniu do młodych ludzi – mogłoby odegrać pobudzanie przedsiębiorczości, szersze udostępnianie usług wsparcia dla nowych przedsiębiorstw oraz mikrofinansowania, a także tworzenie programów przekształcających zasiłki dla bezrobotnych w dotacje na rozpoczęcie działalności. Ponadto w pakiecie na rzecz zatrudnienia zaproponowano subsydiowanie wynagrodzeń w celu zwiększenia nowego zatrudnienia netto oraz ukierunkowane zmniejszanie klina podatkowego (głównie składek pracodawców na ubezpieczenie społeczne) w celu pobudzania zatrudnienia, a także wyważone reformowanie przepisów o ochronie zatrudnienia, co umożliwiłoby młodym ludziom dostęp do dobrej jakości miejsc pracy.
- (14) W rezolucji z dnia 24 maju 2012 r. w sprawie inicjatywy „Szanse dla młodzieży” Parlament Europejski wezwał państwa członkowskie do szybkich i konkretnych działań na szczeblu krajowym, by zapewnić młodym ludziom godną pracę, dalsze kształcenie lub (ponowne) szkolenie w ciągu czterech miesięcy od zakończenia przez nich nauki. Parlament Europejski podkreślił, że system gwarancji dla młodzieży musi rzeczywiście poprawić sytuację młodzieży niepracującej, niekształcącej się ani nieszkolącej oraz stopniowo rozwiązać problem bezrobocia wśród młodzieży w Unii.
- (15) W konkluzjach z dnia 29 czerwca 2012 r. Rada Europejska wezwała państwa członkowskie do wzmocnienia wysiłków na rzecz zwiększenia zatrudnienia młodzieży, stawiając cel: „aby w ciągu kilku miesięcy od ukończenia szkoły zapewnić młodzieży dobrej jakości oferty zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczania do zawodu lub staży”. Ponadto oświadczyła, że środki te mogą być wspierane przez Europejski Fundusz Społeczny i że państwa członkowskie powinny korzystać z możliwości finansowania z tego funduszu subsydiów rekrutacyjnych na tymczasowe zatrudnianie pracowników.

⁽¹⁾ Dz.U. L 205 z 6.8.2005, s. 21.

⁽²⁾ Dz.U. L 198 z 26.7.2008, s. 47.

⁽³⁾ Dz.U. C 351 E z 2.12.2011, s. 29.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 191 z 1.7.2011, s. 1.

- (16) Komunikat Komisji z dnia 20 listopada 2012 r. pt. „Nowe podejście do edukacji: Inwestowanie w umiejętności na rzecz lepszych efektów społeczno-gospodarczych” stanowi wkład Unii w te działania z perspektywy edukacji. Omówiono w nim kluczowe kwestie wymagające reform oraz skuteczność systemów kształcenia i szkolenia; po to by dostosować przekazywane umiejętności do obecnych i przyszłych potrzeb rynku pracy, propagować otwarte i elastyczne sposoby uczenia się, a także zachęcać do wspólnych wysiłków wszystkie zainteresowane strony, w tym odnośnie do finansowania.
- (17) W zaleceniu z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego⁽¹⁾ Rada zaleciła, by nie później niż do 2018 r. państwa członkowskie wprowadziły – stosownie do krajowych uwarunkowań i krajowej specyfiki oraz w stopniu, w jakim uznają to za właściwe – rozwiązania dotyczące walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego.
- (18) W komunikacie z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2013 rok Komisja podkreśliła, że państwa członkowskie powinny chronić młodych ludzi podczas przechodzenia przez nich z etapu nauki do etapu zatrudnienia oraz opracować i wdrożyć systemy gwarancji dla młodzieży, dzięki którym każdy młody człowiek poniżej 25 roku życia w ciągu czterech miesięcy od zakończenia kształcenia formalnego lub uzyskania statusu osoby bezrobotnej otrzymałby ofertę zatrudnienia, dalszego kształcenia, przygotowania zawodowego lub stażu.
- (19) W konkluzjach dotyczących wieloletnich ram finansowych z dnia 8 lutego 2013 r. Rada Europejska postanowiła ustanowić na lata 2014–2020 wartość 6 mld EUR inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, aby wesprzeć działania nakreślone w pakiecie na rzecz zatrudnienia młodzieży zaproponowanym przez Komisję w dniu 5 grudnia 2012 r., a zwłaszcza wesprzeć gwarancję dla młodzieży.
- (20) Gwarancja dla młodzieży powinna być wdrażana za pomocą systemu środków wsparcia i dostosowana do uwarunkowań krajowych, regionalnych i lokalnych. Środki te powinny się opierać na sześciu filarach: budowaniu podejścia partnerskiego, wczesnych interwencjach i wczesnej aktywizacji, środkach wsparcia umożliwiających integrację na rynku pracy, korzystaniu z funduszy Unii, ocenie i stałym doskonaleniu systemu, a także szybkim wdrażaniu systemu. Środki te mają zapobiegać wczesnemu kończeniu nauki, sprzyjać zatrudnieniu oraz eliminować praktyczne przeszkody utrudniające zatrudnienie. Można je wspierać z funduszy Unii i należy je stale monitorować i ulepszać.
- (21) Skuteczna koordynacja i partnerstwo w różnych dziedzinach polityki (zatrudnienie, edukacja, sprawy młodzieży, sprawy społeczne itp.) ma kluczowe znaczenie dla zwiększenia szans na dobrej jakości zatrudnienie, przygotowanie zawodowe i staż.
- (22) Systemy gwarancji dla młodzieży powinny uwzględniać różnorodność państw członkowskich i ich różną sytuację

pod względem poziomu bezrobocia wśród młodzieży, struktury instytucjonalnej oraz potencjału różnych podmiotów rynku pracy. Powinny także uwzględniać różny stan budżetów publicznych i ograniczenia finansowe w odniesieniu do przydziału środków. W rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2013 rok Komisja wyraża opinię, że inwestycje w edukację należy traktować jako priorytet, a jeżeli to możliwe zwiększać je, a jednocześnie zapewnić efektywność takich wydatków. Szczególną uwagę należy także zwrócić na utrzymywanie lub umacnianie zdolności operacyjnych i skuteczności służb zatrudnienia i aktywnych polityk rynku pracy, takich jak szkolenia dla bezrobotnych i systemy gwarancji dla młodzieży. Ustanowienie takich systemów ma znaczenie długofalowe, potrzebne są jednak także działania krótkoterminowe, które pozwolą przeciwdziałać dramatycznemu wpływowi kryzysu gospodarczego na rynek pracy,

ZALECA PAŃSTWOM CZŁONKOWSKIM, BY:

1. zapewniły, aby wszyscy młodzi ludzie w wieku do 25 lat w ciągu czterech miesięcy od uzyskania statusu osoby bezrobotnej lub zakończenia kształcenia formalnego otrzymali dobrej jakości ofertę zatrudnienia, dalszego kształcenia, przygotowania zawodowego lub stażu.

Opracowując system gwarancji dla młodzieży, państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę takie nadrzędne kwestie, jak fakt, że młodzież nie jest grupą jednolitą, należąca do podobnych środowisk społecznych, oraz zasadę obopólnych obowiązków, a także konieczność ograniczenia ryzyka cyklicznej bierności zawodowej.

Punktem wyjścia warunkującym zaferowanie młodej osobie gwarancji dla młodzieży powinna być rejestracja przez służby zatrudnienia; dla młodzieży niepracującej, niekształcącej się ani nieszkolącej niezarejestrowanej przez służby zatrudnienia państwa członkowskie powinny określić analogiczny punkt wyjścia warunkujący ofertę gwarancji dla młodzieży w takim samym czteromiesięcznym terminie.

Systemy gwarancji dla młodzieży powinny się opierać na poniższych wytycznych, zgodnie z uwarunkowaniami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi oraz uwzględniając płeć i różnorodność młodych ludzi, do których są adresowane:

Budowanie podejścia partnerskiego

2. wskazały stosowny organ publiczny mający odpowiadać za ustanowienie systemu gwarancji dla młodzieży i za zarządzanie tym systemem oraz za koordynację partnerstw na wszystkich szczeblach i we wszystkich sektorach. Jeżeli, ze względu na wymogi konstytucyjne, państwo członkowskie nie może wskazać tylko jednego organu publicznego, wskazuje ono stosowne organy publiczne, ograniczając ich liczbę do minimum i wyznaczając jeden punkt kontaktowy, który będzie pośrednikiem w kontaktach z Komisją w sprawach wdrażania gwarancji dla młodzieży;

⁽¹⁾ Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1.

3. zapewniły młodzieży pełny dostęp do informacji o oferowanych usługach i wsparciu, zacieśniając współpracę między służbami zatrudnienia, zacieśniając współpracę z organizatorami poradnictwa zawodowego, instytucjami kształcenia i szkolenia oraz służbami wsparcia dla młodzieży oraz w pełni wykorzystując wszystkie stosowne kanały informacji;
4. umocniły partnerstwa między pracodawcami a stosownymi podmiotami rynku pracy (służby zatrudnienia, administracja rządowa i samorządowa różnego szczebla, związki zawodowe i służby dla młodzieży) w celu zwiększenia możliwości zatrudnienia młodzieży oraz jej uczestnictwa w przygotowaniu zawodowym i w stażach;
5. rozwijały partnerstwa między publicznymi a prywatnymi służbami zatrudnienia, instytucjami kształcenia i szkolenia, służbami poradnictwa zawodowego i innymi wyspecjalizowanymi służbami dla młodzieży (organizacjami pozarządowymi, ośrodkami i stowarzyszeniami młodzieżowymi), aby pomóc w płynnym przechodzeniu z etapu bezrobocia, bierności zawodowej lub nauki do etapu pracy;
6. zapewniły aktywny udział partnerów społecznych na wszystkich szczeblach w opracowaniu i realizacji polityk skierowanych do młodzieży oraz promowały synergie w ramach inicjatyw mających rozwijać systemy przygotowania zawodowego i staży;
7. zapewniły konsultacje z młodzieżą lub organizacjami młodzieżowymi lub ich udział w opracowywaniu i dalszym rozwijaniu systemu gwarancji dla młodzieży, tak aby dostosować świadczone usługi do potrzeb beneficjentów i wykorzystywać ich jako promotorów w działaniach informacyjno-promocyjnych;

Wczesne interwencje i wczesna aktywizacja

8. opracowały skuteczne strategie informacyjno-promocyjne, w tym kampanie, w celu dotarcia do młodzieży – zwłaszcza młodzieży szczególnie narażonej, borykającej się z szeregiem problemów (np. wykluczeniem społecznym, ubóstwem czy dyskryminacją), oraz młodzieży NEET – i zachęcenia jej do zgłaszania się do służb zatrudnienia i do rejestrowania się, i wzięły przy tym pod uwagę różne obciążenia środowiskowe tej młodzieży (w szczególności wynikające z ubóstwa, niepełnosprawności, niskiego poziomu wykształcenia lub z przynależności do mniejszości etnicznej/środowiska migracyjnego);
9. w celu lepszego wsparcia młodzieży oraz dotarcia do niej z informacjami o dostępnych ofertach, rozważyły ustanowienie wspólnych punktów kontaktowych, tj. sieci, która skoordynowałaby działania wszystkich zainteresowanych instytucji i organizacji, ze szczególnym uwzględnieniem organu publicznego odpowiedzialnego za zarządzanie systemem gwarancji dla młodzieży; umożliwiłoby to wymianę informacji o młodzieży kończącej naukę, w szczególności tej, której grozi, że nie znajdzie pracy ani nie będzie się dalej kształcić lub szkolić;
10. dały służbom zatrudnienia oraz pozostałym partnerom wspierającym młodzież możliwość świadczenia zindywidualizowanego poradnictwa i oferowania indywidualnych planów działań, w tym indywidualnie dobranych programów wsparcia, które już od początku byłyby oparte na obopólnych obowiązkach i na stałym monitorowaniu, dzięki czemu można by zapobiegać rezygnacji i zapewnić postępy na drodze do kształcenia i szkolenia lub zatrudnienia;

Środki wsparcia umożliwiające integrację na rynku pracy

Podnoszenie umiejętności

11. zaoferowały młodzieży wcześniej kończącej naukę i młodzieży o niskich umiejętnościach ścieżki powrotu do kształcenia i szkolenia lub programy edukacji drugiej szansy, które zapewniałyby środowisko edukacyjne dostosowane do ich specyficznych potrzeb i umożliwiały im uzyskanie niezdobytych wcześniej kwalifikacji;
12. zapewniły, aby działania służące podnoszeniu umiejętności i kompetencji, podejmowane w związku z systemem gwarancji dla młodzieży, pomagały zaradzić zjawisku niedopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy oraz wychodziły naprzeciw zapotrzebowaniu w zakresie popytu na pracę;
13. zapewniły, aby w działaniach służących podnoszeniu umiejętności i kompetencji uwzględniono umiejętności z zakresu ICT oraz umiejętności cyfrowe. Promowały profesjonalną wiedzę i kompetencje, zapewniając zgodność programów nauczania i certyfikacji w zakresie ICT z normami oraz ich porównywalność między państwami;
14. zachęcały szkoły, w tym ośrodki kształcenia zawodowego, oraz służby zatrudnienia, by promowały wśród młodzieży przedsiębiorczość i samozatrudnienie oraz zapewniały jej stałą pomoc w tym zakresie, m.in. za pomocą kursów przedsiębiorczości;
15. wdrożyły zalecenie z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego;

Środki związane z rynkiem pracy

16. w stosownych przypadkach zmniejszały pozapłacowe koszty pracy w celu zwiększenia perspektyw rekrutacji wśród młodych ludzi;
17. stosowały ukierunkowane i dobrze opracowane subsydia do wynagrodzeń i subsydia rekrutacyjne w celu zachęcenia pracodawców do stwarzania młodzieży – zwłaszcza osobom najbardziej oddalonym od rynku pracy – nowych możliwości, takich jak przygotowanie zawodowe, staż lub praktyka zawodowa, zgodnie z mającymi zastosowanie zasadami pomocy państwa;
18. promowały mobilność pracowników przez informowanie młodzieży o ofertach pracy, stażu i przygotowania zawodowego oraz o wsparciu dostępnym w innych miejscach, regionach i państwach, na przykład poprzez usługi i programy zachęcające do przemieszczania się i pracy w Unii. Zapewniły dostępność odpowiedniego wsparcia, aby pomóc młodym ludziom, którzy znaleźli pracę w innym miejscu lub w innym państwie członkowskim, przystosować się do nowego środowiska;
19. udostępniły więcej usług wsparcia dla nowych przedsiębiorstw oraz informowały o ewentualnych możliwościach i perspektywach związanych z samozatrudnieniem, w tym poprzez ściślejszą współpracę między służbami zatrudnienia, służbami wspierającymi przedsiębiorstwa oraz podmiotami oferującymi (mikro)finansowanie;

20. wzmocniły mechanizmy ponownie aktywizujące młodych ludzi, którzy przerwali udział w programach aktywizujących i stracili dostęp do wsparcia;

Korzystanie z funduszy Unii

21. o ile odpowiada to uwarunkowaniom krajowym, w latach 2014–2020 w pełni i optymalnie wykorzystywały instrumenty finansowe polityki spójności, by wspierać ustanawianie systemów gwarancji dla młodzieży. W tym celu zapewniły, aby priorytetowo potraktować i przydzielić odpowiednie zasoby na wspieranie opracowania i wdrażania środków związanych z ustanowieniem systemów gwarancji dla młodzieży, w tym umożliwiły finansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego ukierunkowanych subsydiów rekrutacyjnych. Ponadto, w jak największym stopniu wykorzystywały wciąż dostępne środki finansowe z okresu programowania 2007–2013;
22. w związku z przygotowaniem do okresu 2014–2020 w umowie partnerskiej zwróciły należną uwagę na cele szczegółowe związane z wdrażaniem systemów gwarancji dla młodzieży, o ile odpowiada to uwarunkowaniom krajowym, a w programach operacyjnych opisały działania, które miałyby być wspierane w ramach stosownych priorytetów inwestycyjnych Europejskiego Funduszu Społecznego, zwłaszcza te, które dotyczą trwałej integracji na rynku pracy młodzieży niepracującej, niekształcącej się ani nieszkolącej oraz wsparcia dla młodych przedsiębiorców i przedsiębiorstw społecznych oraz ich wkładu w realizację celów szczegółowych;
23. jeżeli pozwalają na to kryteria, w pełni i optymalnie wykorzystywały inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w celu wdrożenia gwarancji dla młodzieży;

Ocena i stałe doskonalenie systemów

24. monitorowały i oceniały wszystkie działania w ramach systemów gwarancji dla młodzieży, tak by można było wypracować polityki i interwencje w większym stopniu oparte na wiedzy o tym, co się sprawdza, gdzie i dlaczego, i tym samym można było zapewnić efektywne wykorzystanie zasobów i zwrot z inwestycji. Na bieżąco śledziły, ile środków przeznaczono na przygotowanie i wdrażanie gwarancji dla młodzieży, zwłaszcza w ramach programów operacyjnych polityki spójności;
25. wspierały działania poświęcone wzajemnemu uczeniu się na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym między wszystkimi stronami zaangażowanymi w zwalczanie bezrobocia wśród młodzieży, tak by ulepszać kształt i realizację przyszłych systemów gwarancji dla młodzieży. W stosownych przypadkach w pełni wykorzystywały wyniki projektów wspieranych w ramach działań przygotowawczych do wprowadzenia systemów gwarancji dla młodzieży;
26. wzmocniły potencjał wszystkich zainteresowanych stron, w tym stosownych służb zatrudnienia, biorących udział w opracowywaniu, wdrażaniu i ocenie systemów gwarancji dla młodzieży, tak by wyeliminować wszelkie wewnętrzne i zewnętrzne przeszkody związane z polityką oraz ze sposobem opracowywania tych programów;

Wdrażanie systemów gwarancji dla młodzieży

27. jak najszybciej wdrożyły systemy gwarancji dla młodzieży. Jeżeli chodzi o państwa członkowskie, które borykają się

z największymi problemami budżetowymi oraz z wyższym wskaźnikiem dotyczącym młodzieży niepracującej, niekształcącej się ani nieszkolącej lub wyższą stopą bezrobocia wśród młodzieży, można rozważyć wdrażanie systemu stopniowo;

28. zapewniły, aby systemy gwarancji dla młodzieży zostały właściwie zintegrowane – najlepiej wraz z początkiem obowiązywania wieloletnich ram finansowych na okres 2014–2020 – z przyszłymi programami, które ma współfinansować Unia. Wdrażając systemy gwarancji dla młodzieży, państwa członkowskie mogą korzystać z inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych,

ZALECA KOMISJI, BY:

Finansowanie

1. zachęcała państwa członkowskie do optymalnego wykorzystania Europejskiego Funduszu Społecznego – zgodnie ze stosownymi priorytetami inwestycyjnymi tego funduszu na okres programowania 2014–2020 – a w odpowiednim przypadku inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, aby wesprzeć przygotowywanie i wdrażanie systemów gwarancji dla młodzieży jako instrumentu politycznego do walki z bezrobociem i wykluczeniem społecznym młodzieży oraz do zapobiegania tym zjawiskom;
2. wsparła prace na rzecz programowania w kontekście wspólnych ram strategicznych dla funduszy Unii (Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejski Fundusz Morski i Rybacki), w tym poprzez partnerskie uczenie się, tworzenie sieci kontaktowych i pomoc techniczną;

Sprawdzone rozwiązania

3. w pełni wykorzystywała możliwości, które daje nowy Program na rzecz przemian i innowacji społecznych, aby zgromadzić przykłady sprawdzonych rozwiązań odnośnie do systemów gwarancji dla młodzieży na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym;
4. wykorzystywała program wzajemnego uczenia się będący częścią europejskiej strategii zatrudnienia, aby zachęcać państwa członkowskie do dzielenia się doświadczeniem i wymieniać się sprawdzonymi rozwiązaniami;

Monitorowanie

5. stale monitorowała stan opracowywania i realizacji oraz efekty systemów gwarancji dla młodzieży w ramach rocznego programu prac europejskiej sieci publicznych służb zatrudnienia oraz regularnie składała sprawozdania na ten temat. Zapewniła, aby odpowiednie informacje w tej sprawie trafiały do Komitetu Zatrudnienia;
6. monitorowała wdrażanie systemów gwarancji dla młodzieży w myśl niniejszego zalecenia, korzystając z wielostronnego nadzoru sprawowanego przez Komitet Zatrudnienia w ramach europejskiego semestru, oraz analizowała skutki realizowanych polityk, a także w stosownych przypadkach wydawała zalecenia poszczególnym państwom członkowskim na podstawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich;

Działania informacyjno-promocyjne

7. wspierała działania informacyjno-promocyjne dotyczące ustanowienia w państwach członkowskich gwarancji dla młodzieży, korzystając z Europejskiego Portalu Młodzieżowego i w szczególności współpracując przy kampaniach informacyjnych prowadzonych za jego pomocą.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 22 kwietnia 2013 r.

W imieniu Rady
S. COVENEY
Przewodniczący
